

Sjøfartsdirektoratet
v/ Georg T. Smefjell
Postboks 8123 Dep
0032 OSLO

Deres ref
Sjøm2002/1460-31/342/108

Vår ref (bes oppgitt ved svar)
2003/1843-2 HPG/-

Dato
.11.03

HØRINGSUTTALELSE. NY ILO KONVENSJON OM SJØFOLKS IDENTITETSBEVIS, 2003

Datatilsynet viser til høringsbrev av 1. september 2003 og med høringsfrist 20. november 2003.

Slik Datatilsynet oppfatter konsesjonsforslaget, er det nok et resultat av det påstått økte behovet for sikkerhetsregulering etter 11. september 2001. Det understrekes i konsesjonsdokumentet at identitetsbeviset skal bekrefte at vedkommende er en ekte sjømann som trenger spesielle rettigheter samtidig som det kan foretas en positiv identifisering av personen. Datatilsynet stiller seg noe undrende til hvorvidt dette skal kunne hindre oppbygging av terrornettverk; kan ikke en ekte sjømann involvere seg i slik virksomhet?

Identitetsbeviset skal inneholde biometriske data. Slike data skal også finnes lagret i en nasjonal database i hver medlemsstat, hvilket innebærer en ikke ubetydelig personverntrussel. Tidligere er sjøfolks mulighet til å enkelt reise rundt ved hjelp av identitetsbeviset, fremhevet som et motargument til personvernkrenkelsen. Slik Datatilsynet forstår det endelige forslaget, vil konsesjonen begrense enkelte av dagens fordeler i den forbindelse. Identitetsbeviset står således ikke frem som et jevnbyrdig alternativ til dagens sjøfartsbok, samtidig som det innebærer en trussel for personvernet gjennom den nasjonale databasen.

Datatilsynet har tidligere vært i dialog med direktoratet, og presiserer at den oppfatning som det er gitt uttrykk for tidligere, opprettholdes; Den nasjonale database, bør ikke inneholde biometriske data. Datatilsynet har gjentatte ganger, i ulike situasjoner, tatt det standpunkt at slike data ikke skal samles i en database, grunnet den økte misbruksfaren. Dersom man har en database med biometriske data tilgjengelig, vil denne fremstå som svært interessant også for andre formål enn det opprinnelige. Slike formål kan både være forenlige og uforenlige med det opprinnelige formålet, jf. Personopplysningslovens § 11 bokstav c. En følge av Datatilsynets standpunkt er at verifikasjon av disse dataene skjer opp i mot identifikasjonskortet og ikke opp i mot databasen.

Artikkel 4

Datatilsynet ser at forslaget ikke tar høyde for våre hovedinnvendinger. Det er derimot presisert at databasen kun skal benyttes til det formål å verifisere sjøfolks identitetsbevis, artikkel 4 punkt 7, hvilket til en viss grad avhjelper personverntrusselen. Det går likevel ikke klart nok frem av konsesjonsteksten hvem som faktisk skal ha tilgang til databasen. Artikkel 4 punkt 5 åpner dessuten for en vid elektronisk tilgang til databasen for kompetente myndigheter, både nasjonale og andre medlemsstaters, hvilket betyr at man langt på vei mister kontrollen med om vilkåret i punkt 7 faktisk overholdes. I høringsnotatets oppsummering heter det at alle henvendelser skal gå igjennom det nasjonale kontaktpunktet. Datatilsynet kan ikke se at artikkel 4 punkt 5 kan tolkes så snevert.

Datatilsynet mener at tilgangsbegrensningen må konkretiseres, herunder må de kompetente myndigheter spesifiseres og tilgang bør kun gis gjennom det nasjonale kontaktpunktet.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Hanne P. Gulbrandsen
rådgiver
(saksbehandler,
telefon 22 39 69 00)